

АНАЛІЗ ПРИЧИН ЗАХВОРЮВАНОСТІ НА ХАРЧОВИЙ БОТУЛІЗМ В УКРАЇНІ ТА В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

*Л.В. Газзаві-Рогозіна, В.В. Євлаш
Державний біотехнологічний університет
gazzavi@ukr.net
L. Gazzavi-Rogozina, V. Yevlash*

Annotation. Botulism is a severe food poisoning caused by the toxin of the botulism bacteria entering the human or animal body through food. This disease is characterized by high mortality, which ranges from 37 to 100%. Cases of botulism in Ukraine are registered annually. The main risk areas are the southeastern and western regions of Ukraine and the Cherkasy region. Botulism is rare in the northern and southern regions of Ukraine.

Keywords: botulism, poisoning, toxin, canned food, mushrooms, fish, meat.

Ботулізм – тяжке харчове отруєння, яке виникає внаслідок потрапляння з їжею в організм людини чи тварини токсину бактерії ботулізму.

Випадки ботулізму в Україні реєструються щороку. Є регіони з чітко визначеними ландшафтними особливостями, де ймовірність виникнення спалахів дуже висока. Основними територіями ризику є південно-східний та західний регіони України і Черкаська область. У північних та південних регіонах України захворювання на ботулізм зустрічаються рідко.

Згідно з даними Центру громадського здоров'я України, у 2020 році в Україні зареєстровано 13 випадків ботулізму: захворіли 15 людей, із них 14 дорослих та одна дитина віком 9 років.

Порівняно з минулим роком, у 2020 році кількість тих, хто захворіли на ботулізм, зменшилася вдвічі, кількість померлих – утричі. Зокрема, у 2019 році померло три людини: у Запорізькій області двоє та одна в Чернігівській області. У 2020 році померла одна людина у Вінницькій області.

У 2020 році понад 60% людей, які захворіли на ботулізм, – чоловіки. Захворювання на ботулізм було зареєстровані у Вінницькій (5), Донецькій (1), Житомирській (1), Київській (1), Закарпатській (1), Чернігівській (3), Черкаській (1), Хмельницькій (1) областях та м. Києві (1).

У 2019 році понад 60% тих, хто захворіли, становили жінки. І 60% людей, які захворіли, – це особи віком 25–55 років.

Більшість харчової продукції, що стала причиною захворювання (у 13 постраждалих – 86,6%), була виготовлена в домашніх умовах. Шестеро захворілих уживали рибу продукцію, виготовлену в побутових умовах або невідомого походження. Інші випадки захворювання на ботулізм були пов'язані з уживанням:

м'ясних консервів та інших виробів із м'яса (у 6 захворілих);

овочевих та грибних консервів (у 2 захворілих).

Усі постраждали у 2020 році мали можливість отримати протиботулінічну сироватку [1, 2].

2018 року Україна вперше на національному рівні здійснила закупівлю сироватки проти ботулізму. Гуманітарні вантажі до цього часу були єдиним способом забезпечити громадян України специфічними сироватками в разі необхідності. Так, наприкінці жовтня 2017 року на прохання МОЗ Міжнародний Комітет Червоного Хреста в Україні доставив 150 доз протиботулінічного імуноглобуліну, який розподілено між регіонами.

У червні 2019 року Міністерство охорони здоров'я України закупило за кошти державного бюджету 204 флакони гептавалентного (типи А, В, С, D, E, F, G) ботулінічного антитоксину, канадського виробництва. Залишки антитоксину станом на 1 березня цього року становлять 123 дози [1, 2].

У 2021 році в Харківській області на харчовий ботулізм захворіло чотири людини, одна людина померла. Причиною отруєнь у двох випадках були консервовані гриби, в одному – морепродукти (мідії, лангустини), ще в одному – риба копчена, ідентифікована як корюшка.

У 2020 році в Харківській області на харчовий ботулізм захворіли чотири людини, летальних випадків не було. Причиною чотирьох випадків у 2020 році стала в'ялена (сушена) риба, одного – копчена риба: у двох випадках ідентифікована як ляц в'ялений (сушений), по одному – як плотва в'ялена (сушена) та карась копчений.

У 2019 році випадків захворювань на ботулізм у Харківській області не зареєстровано.

Протягом попередніх чотирьох років (із 2015 по 2018 рік) на ботулізм захворіли 15 осіб, з яких померли двоє.

Причиною отруєнь протягом 2018 року у всіх випадках була риба в'ялена або копчена. Протягом попередніх років причини отруєнь: три випадки – гриби консервовані (2015 рік), один випадок – м'ясо тушковане (2017 рік), інші – риба в'ялена або копчена.

Усього за сім років (із 2015 по 2021 рік) зафіксовано 23 випадки захворювання на ботулізм, три людини померли. Причому – риба в'ялена або копчена стала причиною захворювання у 18 випадках (78%), гриби консервовані – у 3 випадках (13%), морепродукти – у 1 випадку (4,5%), м'ясо тушковане – в 1 випадку (4,5%).

Висновки. Ураховуючи вищезазначене, зрозуміло, що для Харківської області основним продуктом, що призводить до захворювання ботулізмом є сушена (в'ялена) або копчена риба.

Список використаних джерел

1. Держсанепідслужба України повідомляє про небезпеку ботулізму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oblses-kiev.com.ua/clients/kiyevoblses.nsf/OpenDocument&>.
2. Центр громадського здоров'я МОЗ України, [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://phc.org.ua/news/kilkist-vipadkiv-botulizmu-zmenschilasya-vdvichi-pomerlikh-utrichi-porivnyano-z-minulim-rokom>

ВПЛИВ КОРОНАВІРУСНОЇ ХВОРОБИ НА ПОКАЗНИКИ ЛЕЙКОЦИТІВ У ПАЦІЄНТІВ З КОВІД-ПНЕВМОНІЄЮ

*А.Т. Горбей, В.А. Крехтюк, В.В. Луканюк, О.Є. Склярова
КНП "1 територіальне медичне об'єднання м. Львова",
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького,
andiygorbei@gmail.com*

INFLUENCE OF CORONAVIRUS DISEASE ON LEUCOCYTE INDICATORS IN PATIENTS WITH COVID PNEUMONIA

A.T. Horbei , V.A. Krekhtiuk , V.V. Lukaniu, O.E. Sklyarova

The aim of this study was to study impact of coronavirus disease on level of white blood cell (WBC) in patients with Covid-pneumonia. It has been established that in 60 % of patients with COVID-19 was normal or decreased WBC counts consistent with the main characteristic of novel coronavirus pneumonia. The results of our study may help scientists to find new pharmacological targets in the treatment of coronavirus disease in the future.

Keywords: Covid-19, white blood cell.

Актуальність. Сьогодні вже доведено, що коронавірусна інфекція, спричинена SARS-CoV-2 становить глобальну загрозу для здоров'я населення [1]. В численних дослідженнях встановлено, що у пацієнтів з важким перебігом COVID-19 виникає порушення регуляції імунної відповіді у вигляді "цитокінового шторму", який погіршує прогноз і підвищує ризик несприятливих подій [2,3,4]. А кількість лейкоцитів крові, як показник запалення, відіграє важливу роль у патогенезі COVID-19 [3]. Тому вивчення патофізіологічних механізмів у пацієнтів з ковід-пневмонією є вкрай актуальним.

Мета роботи: вивчити вплив коронавірусної хвороби на показники лейкоцитів у пацієнтів з ковід-пневмонією.

Матеріали та методи: У дослідження було включено 40 пацієнтів, серед яких 16 чоловіків (40,0%) і 24 жінки (60,0%). Усі пацієнти підписали письмову згоду на проведення комплексного обстеження, згідно з принципами Гельсінської декларації прав людини, Конвенції Ради Європи про права людини і біомедицини. Пацієнти перебували на стаціонарному лікуванні у центрі терапії Комерційного некомерційного підприємства "1 територіальне